

Voortgangsverslag Raad

No. 5939

Onderwerp: beschikbaar stellen tweede budget Cultuurbedrijf Noordoostpolder

d.d. 4 april 2013

Leden van de raad,

Het Cultuurbedrijf voor de Noordoostpolder krijgt vorm. In dit memo beschrijft de kwartiermaker de status van de ontwikkelingen rond het Cultuurbedrijf en vraagt deze, mede namens de Stuurgroep Cultuurbedrijf, in te stemmen met het beschikbaar stellen van de gereserveerde € 150.000 voor de verdere uitwerking van het Cultuurbedrijf.

geschiedenis

De gemeente Noordoostpolder heeft met ingang van september 2012 een kwartiermaker aangesteld om de culturele infrastructuur toekomstbestendig vorm te geven in één organisatie. Voor de begeleiding van de totstandkoming van het Cultuurbedrijf is een Stuurgroep ingesteld. De Stuurgroep houdt toezicht op het proces en is adviserend naar de opdrachtgever. De stuurgroep Cultuurbedrijf is als volgt samengesteld:

- Jos Becker en Anne Leijenaar (namens het theater),
- Paul Vermeulen en Wouter Ruifrok/voorzitter en opdrachtgever (namens het college),
- Iwan Valk (ambtelijk opdrachtgever)
- Benjamin Koolstra als onafhankelijk kwartiermaker.

kwartiermaker

De opdracht aan de kwartiermaker is het ontwerpen van een toekomstbestendig Cultuurbedrijf in de gemeente Noordoostpolder in de vorm een uitgewerkt bedrijfsplan. De kwartiermaker heeft kennis genomen van de belangrijkste documenten rond de wording van het Cultuurbedrijf: de nota's *Businesscase Cultuurbedrijf Noordoostpolder* en *Cultuurbedrijf Noordoostpolder, Vergelijk en Transitie* (2011) waren daarvoor leidend. Na de kennismakingsperiode en rondgang in september en oktober 2012 constateerde de kwartiermaker dat het ontbrak aan meerjarige beleidsplannen in het theater en de afdeling Culturele Zaken (CuZa). Ook de visie op het Cultuurbedrijf en de vertaling daarvan in de bedrijfsvoering was te globaal en werd door medewerkers van het theater en van de afdeling CuZa niet integraal gedragen. Gelet op de ontwikkelingen in het verleden en de samenwerking van de instellingen in de toekomst heeft de kwartiermaker een plan van aanpak voorgesteld in de vorm van het *Startdocument Cultuurbedrijf*. Het plan van aanpak is tweeledig:

Fase 1

Ontwerp Meerjarenprogramma Cultuurbedrijf, de finishfoto

Het programma vermeldt wat het Cultuurbedrijf precies gaat doen in de toekomstige organisatie, wat daarvoor nodig is en welke randvoorwaarden van toepassing zijn. Het wordingsproces van het meerjarenprogramma realiseert tevens draagvlak bij het personeel van de beide organisaties. Uitvoering: november 2012 tot en met juni 2013. *Het meerjarenprogramma wordt vervolgens voorgelegd aan het college ter goedkeuring.*

Fase 2

Verzelfstandiging/verzakelijking en fusie

Na goedkeuring van het meerjarenprogramma vindt onderzoek naar de verzakelijking plaats, uit te splitsen in twee sub-opdrachten die deels parallel kunnen exerceren:

- 1) Verzelfstandiging of verzakelijking Culturele Zaken naar het Cultuurbedrijf
- 2) Transitie stichting Theater 't Voorhuys naar het Cultuurbedrijf

Planning: juli 2013 tot met december 2013.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek wordt er een keuze gemaakt tussen interne verzakelijking of verzelfstandiging van CuZa. Het verzakelijkingproces kan vervolgens in het eerste semester van 2014 worden afgerond, waarna met ingang van seizoen 2014-2015 het Cultuurbedrijf kan functioneren.

Medio januari 2013 heeft het college ingestemd met het *Startdocument Cultuurbedrijf*. De kwartiermaker is in november 2012 in een werkgroep met de ontwikkeling van het meerjarenprogramma van start gegaan. In de werkgroep is het management en het beleid van de instellingen vertegenwoordigd. De groep brengt in kaart wat er gebeurt in de nieuwe organisatie: hoe de visie en doelstellingen te vertalen de opdrachten voor het Cultuurbedrijf binnen de gestelde randvoorwaarden. De werkgroep is medio januari *on hold* gezet vanwege het vertrek van de toenmalige directeur. Tot op heden hebben er 6 werkgroepen plaatsgevonden.

Voor de inhoud en het draagvlak voor het meerjarenprogramma zijn door de verantwoordelijke managers klankbordgroepen ingesteld. In deze groepen wordt het meerjarenbeleid voor de verschillende opdrachten van het Cultuurbedrijf voorbereid met behulp van een representatieve vertegenwoordiging van het personeel. De opdrachten betreffen de cultuureducatie voor het onderwijs, het vrijetijdsaanbod, de podium-, museum- en expositiefunctie. Voor het toekomstige prestatiecontract, op basis waarvan subsidie zal worden verstrekt, is een adviesgroep van de gemeente ingesteld. De kwartiermaker leidt de wordingsprocessen. Tot op heden hebben er ca. 15 klankbordgroepvergaderingen plaatsgevonden.

Gelet op het vertrek van de directeur en het tempo van de ontwikkelingsactiviteiten voor het Cultuurbedrijf binnen CuZa, is de kwartiermaker gevraagd om de inhoud voor het Cultuurbedrijf zelf te organiseren binnen de instellingen. Dat heeft geleid tot enkele rolwisselingen binnen de klankbordgroepen en de werkgroep en daarmee tot taakuitbreiding voor de kwartiermaker.

Communicatie

In de periode januari/februari 2013 zijn de volgende groepen over het Startdocument geïnformeerd:

- Thema college van burgemeester & wethouders d.d. 15 januari 2013
- Thema raad d.d. 11 februari 2013
- Presentatie en vragenronde personeel CuZa en Theater d.d. 14 februari 2013
- De ondernemingsraad is in januari uitgenodigd voor een gesprek

Voor het vervolg-proces is een communicatieprotocol opgesteld: voor alle betrokkenen is duidelijk wie verantwoordelijk is, wie wanneer mag besluiten en wat de organisatie is van de communicatie

Budget

Voor de eerste fase van de ontwikkeling van het Cultuurbedrijf is indertijd € 150.000

beschikbaar gesteld. De gelden zijn als volgt ingezet en geraamd tot en met 31 mei 2013:

jaar	omschrijving	werkelijk/gepland	bedrag
2011	Inhuur Tien organisatieadvies en JDCP & M Werk BV	werkelijk	€ 30.000
2012	Diverse kosten Cultuurplein	werkelijk	€ 12.672
2012	Kosten Kwartiermaker Startdocument en 1e fase 2012	werkelijk	€ 30.300
2013	Incidentele subsidie theater inzake inzet extra personeel	werkelijk	€ 5.000
2013	Kosten Kwartiermaker vervolg 1e fase + taakuitbreiding	raming	€ 53.000
2013	Secretariële ondersteuning	raming	€ 5.250
2013	Concept ontwikkeling Museum	raming	€ 13.778
raming tot en met 31 mei		1e budget	€ 150.000
jaar	omschrijving		
2013	Kosten Kwartiermaker B. Koolstra 2e fase	raming	€ 50.000
2013	Secretariële ondersteuning	raming	€ 9.500
2013	Draagvlak + fondsenwerver Museumconcept	raming	€ 11.000
2013	Transitie ontwikkeling en scholing personeel	raming	€ 30.000
2013	Kosten baten doorrekening Ambuccon	raming	€ 12.500
2013	Extern adviezen (w.o. P&O, privatisering, etc.)	raming	€ 25.000
2013	Overige kosten Cultuurplein	raming	€ 12.000
Aanvraag mei 2013		2e budget	€ 150.000

Voor de afronding van de eerste fase en het in gang zetten van de tweede fase is het 2^e budget van € 150.000 nodig. Het volgende dient daarbij te worden opgemerkt:

- De verzelfstandiging/verzakelijking en fusie zullen in principe budgettair neutraal zijn; wel zullen frictiekosten in geval van verzelfstandiging moeten worden gefinancierd. Deze bedragen zijn in bovenstaand overzicht niet begroot.
Nota bene: een verzelfstandiging van een gemeente-onderdeel houdt overdracht in van mensen, vermogen en productiemiddelen. De overdracht heeft substantiële financieel-economische gevolgen voor het te privatiseren onderdeel, maar ook voor de gemeente zelf: de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers dienen bijvoorbeeld na de organisatieverandering gelijkwaardig te zijn aan de arbeidsvoorwaarden vóór verandering (netto-netto garantie voor het salaris en behoud van gelijkwaardig pensioen), de achterblijvende overhead moet worden gecompenseerd, etc.
- Voor het verzelfstandigings- en fusieproces maakt de kwartiermaker zoveel mogelijk gebruik van eigen gemeentelijke expertise. De kwartiermaker heeft de mogelijkheid om van buiten deskundigheid aan te trekken.